

Vaalimatemiikkaa

Kristillisen liiton ehdokas Sakari Smeds syytti Valkealan Sanomissa vaalimatemiikkaa siitä, ettei tullut valituksi. Tämä risoo minua, ja sitä paitsi lausunto harhauttaa ja halventaa kansalaisia.

Suomessa vaalit ovat suhteelliset, siis hyvin oikeudenmukaiset monien maiden enemmistövaalisysteemeihin verrattuna. Suomessa ei myöskään sovelleta äänikynystä hihhuliryhmien hillitsemiseksi kuten esimerkiksi Ruotsissa, jonka systeemiä jotkut ihailevat.

Suomessa käytetään belgialaisen Victor d'Hondtin kehittämää menetelmää, jossa puolueen, vaaliliiton tai muun ryhmän äänimäärästä lasketuilla vertailuluvuilla ratkaistaan valitut. Menetelmä suosii vaalipiiritasolla suuria puolueita eli tuo pienen ja terveen piilokynnyksen. Ylipäätään systeemi toteuttaa hyvin vaalien suhteellisuuden.

Viimeiseksi kristillisen liiton edustajan odottaisi lankeavan syyttelemään vaalimatemiikkaa. Kristillisen liiton kansanedustajien lukumäärä ei ole noudattanut suhteellisuutta, vaan se on kahminut onnistuneiden vaaliliittojen avulla useita lisäpaikkoja kokoomukselta ja kepulta.

Haastattelujeni perusteella minun on syytä uskoa, että erilaisissa lahkoissa ja kirkkokunnissa on suorastaan määrätty, ketä kristillistä seurakuntalaisen pitää äänestää. On siis keskitetty onnistuneesti ääniä, mikä vaaliliitoissa on olennaista.

Näissä eduskuntavaaleissa kristillisten paikkaluku lähestyi systeemin mukaista suhteellisuutta, tosin alakautta. Se sai vieläkin vähän ylimääräistä. Varsinais-Suomessa, jossa nykyään asustelen, kokoomuksen äänestäjät kävelyttivät helluntailaisen Sari Essayahin eduskuntaan. Vaalimainonnassaan hän ei viisaasti viitsinyt mainita uskonlahkoaan.

Essayah sai paljon ääniä, mutta hänen vertailulukunsa omineen olisi riittänyt vasta noin viidenteen sijaan valittujen jälkeen. Sellaista on vaalimatemiikka!

Smedsin vertailuluku jäi reilut tuhatsata ääntä rajasta. Vertailuluvussa oli mukana paljon vaaliliiton muita ääniä. Puolueen tai vaaliliiton olisi siis pitänyt saada tuhatkunta äänestäjää lisää. Se on oikeaa vaalimatemiikkaa!

Kymistä väki väheni ja paikkaluku putosi. Heikoin hävisi. Se on myös vaalimatemiikkaa.

En kiellä vaaliliittoja. Äänestäjille pitäisi kuitenkin mainostaa, että vaaliliitossa hänen äänensä voi auttaa sellaista ehdokasta, joka ajaa aivan vastakkaisia etuja. Kristillisten erilaisiin lahkoihin kuuluvien ehdokkaiden kohdalla tämä ongelma kärjistyy.

pajen